

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 322/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 a postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“)

v konaní vedenom pod č. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 a postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii (ďalej len „úrad vlády“) v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že podaním z 31. marca 2008 adresovaným daňovému riaditeľstvu podal sťažovateľ podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) sťažnosť označenú ako „*Sťažnosť – porušenie individuálnych a subjektívnych práv DR SR a jeho zamestnancov (námestníka GR pre správu daní), v nesprávnom a protiprávnom konaní (rozhodnutie č. j. I/223/4056-404/2008/991545-r, zo dňa 22. 02. 2008)*“. Uvedené podanie daňové riaditeľstvo vrátilo späť sťažovateľovi listom č. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 z 11. apríla 2008 s odôvodnením, že sťažovateľ podal sťažnosť ako súdny exekútor, pričom súdny exekútor je orgánom verejnej správy a podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach sa za sťažnosť nepovažuje podanie, ktorým orgán verejnej správy upozorňuje na nesprávnu činnosť iného orgánu verejnej správy. Z dôvodu nespokojnosti sťažovateľa s vybavením jeho podania z 31. marca 2008 daňovým úradom podal sťažovateľ 5. mája 2008 úradu vlády žiadosť o kontrolu, resp. o preskúmanie postupu daňového riaditeľstva pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní jeho podania. Listom č. 1473-8/2008/IP-52/OPS z 23. mája 2008, ktorý bol sťažovateľovi doručený 26. mája 2008, mu úrad vlády oznámil, že jeho podanie bolo postúpené na vybavenie Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“) z dôvodu, že daňové riaditeľstvo, ktorého postup žiadal sťažovateľ preskúmať, patrí do zriaďovacej pôsobnosti ministerstva.

Sťažovateľ sa domnieva, že orgány, na ktoré sa obrátil so svojimi podaniami v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sťažnostiach, nepostupovali v zmysle platnej právnej úpravy. V súvislosti s postupom daňového riaditeľstva sťažovateľ argumentoval tým, že predmetnú sťažnosť nepodával ako orgán verejnej správy, ale ako fyzická osoba - účastník daňového konania, ktorému takéto právo priznáva zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, pričom v tejto súvislosti uviedol: „*Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby*

fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje. Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR...“

Sťažovateľ v sťažnosti zdôraznil, že na uvedené skutočnosti upozornil vo svojom podaní z 5. mája 2008 aj úrad vlády, avšak podľa jeho vyjadrenia úrad vlády ako ústredný orgán štátnej správy aj pre kontrolu vybavovania petícií a sťažností namiesto toho, aby vykonal kontrolu vybavenia jeho sťažnosti, uvedenú vec postúpil ministerstvu poukazujúc na jednotlivé ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“) a zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii činnosti vlády“). Sťažovateľ je toho názoru, že takýmto spôsobom mu úrad vlády znemožnil domôcť sa ochrany jeho práv zákonom súladným postupom.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálehom:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Daňovom riaditeľstve Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v jeho nespokojnosti so spôsobom vybavenia jeho sťažnosti z 31. marca 2008 daňovým riaditeľstvom v konaní vedenom pod č. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 [bližšie v bode „a“], ako aj s postupom úradu vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 5. mája 2008 o preskúmanie zákonnosti postupu daňového riaditeľstva v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS [bližšie v bode „b“].

a) Ústavný súd konštatuje, že v prípade nespokojnosti sťažovateľa s postupom daňového riaditeľstva v konaní vedenom pod č. I/132/6896-35466/08/Fre, BP č. 71/08 pri vybavovaní jeho sťažnosti z 31. marca 2008 mal sťažovateľ možnosť domáhať sa preskúmania tohto postupu využitím účinného prostriedku nápravy (žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti) v systéme orgánov verejnej správy podľa osobitných predpisov, ktorý sťažovateľ napokon aj využil.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach na vybavenie sťažnosti je príslušný vedúci orgánu verejnej správy. Ak sťažnosť smeruje proti vedúcemu tohto orgánu, vybavuje ju najbližší nadriadený orgán. Ak taký orgán nie je, na vybavenie sťažnosti v oblasti štátnej správy je príslušný ústredný orgán štátnej správy na kontrolu vybavovania sťažností.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o kontrole v štátnej správe kontrolu plnenia úloh štátnej správy vykonávajú

- a) Úrad vlády Slovenskej republiky,
- b) iné orgány štátnej správy [(§ 6 ďalej len „orgány kontroly“].

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe iné orgány štátnej správy podľa tohto zákona sú ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy.

Podľa § 7 ods. 4 písm. b) zákona o kontrole v štátnej správe orgány kontroly v rámci vnútornej kontroly a v rozsahu svojej pôsobnosti kontrolujú najmä vybavovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov a podľa vecnej príslušnosti ich aj prešetrujú.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o organizácii činnosti vlády Ministerstvo financií Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona o kontrole v štátnej správe úrad vlády vykonáva kontrolu vybavovania petícií a sťažností.

Podľa § 3 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe kontrolná pôsobnosť úradu vlády podľa § 2 sa vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, ako aj na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Z citovaných ustanovení právnych predpisov vyplýva, že na prešetrenie postupu daňového riaditeľstva pri vybavovaní sťažností je v systéme vnútornej kontroly v prvom rade inštančne príslušné ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy aj pre oblasť financií, daní a poplatkov (§ 7 ods. 1 zákona o organizácii činnosti vlády), ktoré s poukazom na § 1 ods. 1 písm. b), § 6 ods. 1 písm. a) a § 7 ods. 4 písm. b) zákona o kontrole v štátnej správe v rámci vnútornej kontroly bolo kompetentné prešetriť a skontrolovať postup daňového riaditeľstva. Až následne, a to aj s prihliadnutím na § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach, § 1 ods. 1 písm. a), § 2 ods. 1 písm. d) a § 3 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe nastupuje právomoc úradu vlády na kontrolu postupu ministerstva pri vybavovaní sťažnosti.

Napokon so skutočnosťou, že na prešetrenie postupu daňového riaditeľstva bol pred právomocou ústavného súdu príslušný iný orgán, bol stotožnený aj sám sťažovateľ, keď sa podaním z 5. mája 2008 domáhal preskúmania postupu daňového riaditeľstva v súvislosti s vybavovaním jeho sťažnosti z 31. marca 2008. Túto žiadosť však adresoval úradu vlády [pozri bod b)].

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

b) Podanou sťažnosťou sťažovateľ namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy aj postupom úradu vlády, ktorý jeho žiadosť z 5. mája 2008 na kontrolu, resp. na preskúmanie postupu daňového úradu meritórne nevybavil, ale ju postúpil na ďalšie konanie ministerstvu.

Podľa § 250v ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým postupom úradu vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 5. mája 2008 mal sťažovateľ možnosť využiť na ochranu ním namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy účinný prostriedok nápravy v systéme všeobecného súdnictva podľa citovaného ustanovenia § 250v ods. 1 OSP.

Zistené skutočnosti boli základom na záver ústavného súdu o nedostatku jeho právomoci v tejto veci konať, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už

v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o prikázaní nepokračovať v porušovaní práva alebo slobody, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa časťou sťažnosti, ktorou sa ich sťažovateľ domáhal, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2008